

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Vidéken postai szétküld:</i>	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 "	Fél évre	7 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 -	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Minden következőnél 4 " Névtér ára 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-cesanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Loyalis szemforgatások.

Arad, április 10.

Az öreg honvédek rendkívüli országos közgyűlése szombaton tartott ülésén döntött végre a budai honvédszobor leleplezése programjának főbb pontjait illetőleg. Az ezen ügy körül a Hentzi-affaire óta folytatott küzdelmek körülményei nyílt titkot képeztek, melyekről a megtörtént határozatok után nincs miért hallgatnunk.

Ismeretes dolog, hogy az országos honvédegyelet központi bizottsága még tavaly úgy tervezte a szobor-leleplezés programjának megállapítását, hogy az a szabadságharcz nagyszerű fegyvertényének megdicsőítése mellett a kiengesztelődésnek, a múlt és jelen közötti hézag teljes áthidalásának ünnepélyévé váljék. Az intenczió annyira nemes, horderejében annyira üdvös volt, hogy az intézők, ha talán nem is voltak szerencsések a maguk elé tűzött szép feladat kiviteli módozatának megválasztásában, ezért korholást vagy épen olyan justifikációt nem érdemeltek, a milyenben most ama bizottság elnökét saját bajtársai részesítették.

Felesleges a történeteket az ő részleteiben felidézni. A parlament tulzó pártja beleavatkozott a dologba, s ellenakciójával lehetetlenné tette a terv megvalósítását, mert az ilyes manifesztációknak csak akkor van jelentőségük, csak akkor felelnek meg céljuknak, ha egységesek.

A tervezett engesztelődési ünnep megbiúsultát nyomon követte az, a mitől minden belátóbb politikus és hazája üdvét őszintén a szíven viselő hazafi rettegett, a Felség neheztelése, ki a szélsők korifeusai által tisztán párttaktikából üzött céltalan Kossuth-kultuszt és ez újabb akciót az ő magas személye ellen vélte irányulni. Hogy ez nem így van, azt Magyarországon mindenki nagyon jól tudja, de ezen meggyőződéssel azért nem változtathatunk a helyzeten.

Mert mi, a kik bent vagyunk, nem is képzeljük, hogy k i f e l é mily torzképet mutatnak szélsőink esztelen és céltalan — bár magukban jelentőség nélküli — üzelmek; érthetetlenek azok a távolabb állókra, mert nehezen magyarázható meg amaz ellenmondás, hogy törvényes alapon álló pártok csupa taktikából s népszerűség-hajszákból a forradalom kultuszát ápolják és terjesztik.

Es hozzá járult mindehhez A p p o n y i Albert grófnak ama végzetes lépése, melylyel a válságos pillanatban a szélsők ügyét magáévá tette. Tudta ő már akkor jobban, mint bárki más — hiszen az udvar bizonyos köreivel állandó összeköttetésben van — hogy mi jár nyomában a Hentzi-ügynek, de a képtelen hatalomvágyból fakadó mérhetetlen gyűlölete azok ellen, kik az oly annyira óhajtott kor-

mányszéket előbb elfoglalják, másrészt a népszerűtlenség rémétől való gyáva remegés, mely a szószerk hőseit annyira jellemzi, ellenállhatlan erővel készítették őt saját személye- és pártjával súlyosbitania azon rohamot, melynek sikere szükségképpen Szapáry kormányelnök bukására vezetendett.

De Apponyi csak félig érte el célját. A kormányzék gazdátlanlanná lett, de ebbe nem őt ültették bele. De üressé lett a budai királyi várpalota is és Gödöllő. Szánandó volt látni a nyomorult vergődést, melylyel az Apponyista sajtó a jó részt uruk és patrónusuk magatartása által felidézett kelletlen helyzettel szemben viselkedett. Pirulást nem ismerő vakmerőséggel hirdették a galád hazugságot, hogy a király azért haragszik, mert a kormány gyanúsítja előtte a nemzetet, célzatos jelentőséget tulajdonít a Felség előtt a Kossuth-hajszáknak, s különösen hogy az abban való részességgel gyanúsítja előtte Apponyit. Es ez a sajtó ezt a rágalmat egy napon és egy lapon végezte ugyanazzal az izgatással, melyben a budai honvédszobor leleplezése alkalmából új fent tervezett loyális manifesztációk ellen uszította a világot.

Mert tényleg öreg honvédjeink kezében volt a helyzet kulcsa letéve. A mint ők és megboldogult bajtársaik 44 év előtt Budát bevették, úgy ostromolhatták volna meg most tapintatuk és hazafias bölcs mérsékletük által a bécsi Burgot, és foglalhatták volna vissza a király szívet a nemzet számára. Fájdalom, a csatát a szombati szerencsétlen dispoziciók folytán elvesztették. Nem arról volt többé szó, hogy Hentzi-vagy bármely más ellenségnek szobrát vagy sírját együttesen megkoszorúzzák, hanem hogy az ünnepély napját azon időpontra tegyék, melyen a király megkoronáztatott, és nem arra, melyen az ő hadseregét megverték. Az öreg honvédek az utóbbit határozták el, nem törődve azzal, hogy méltatlanul viselkednek azon tejedelemmel szemben, ki a koronázási ajándékát is nagylelkűen az ő sorsuk enyhítésére fordította, nem törődve azzal, hogy csak súlyosabbá teszik a jelent és jövőt a múlt iránti joguk alapján.

Am a mit az öreg honvédek tesznek, az emberi, sajnálatos bár, de érthető. Hanem a mit a jezsuita-párti sajtó cselekszik, midőn most, a történet után, tesz szemrehányást a mi jó öreg hőseinknek, a kiknek tán inkább erényök, mint hibájuk, hogy a múlt ragyogó fényével nem veszik észre a jelen szürkébb árnyalatait, midőn ők, a kik derekasan segítettek a hangulatot elmérgesíteni, most épen ők sápitoznak loyális szemforgatásokkal a felett, hogy ime a honvédegyülés nem június 8-ára, hanem május

21-ikére tette a honvédszobor leleplezését: ez az eljárás — mentől érthetőbb — annál undorlatosabb.

Belföld.

A miniszter beszámolója.

Tisza Lajos gróf, mint nekünk telegrafálják, május első felében Szegedre megy és beszámoló beszédet mond választóinak.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

— Április 10.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schóber Ernő, Josipovich Géza, Hentaller Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Werkerle Sándor miniszterelnök, Fejérváry Géza br., Szilágyi Dezső, Hieronymi Károly, Josipovich Imre.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Pogány Károly, Szalay Károly és Szapáry Gyula gr. szabadság-időt kérnek. — Megadták.

Toroskay Miklós előadó bemutatja a kereskedelmi bizottság jelentését az ungvölgyi helyi érdekű vasutról. — Annak idején napirendre tűzik.

Rakovszky letette az esküt, mint bíráló bizottsági tag.

Következik

a honvédelmi költségvetés

tárgyalása.

Fejérváry Géza mindenekelőtt köszönetet mond a meglehetősen tárgyilagos felszólalásokért. A javasolt újabb reformok előterjesztését eddig is pénzügyi reformok gátolták. Többen felhozták, hogy a közös hadseregbeli tisztek áthelyezése a honvédségbe, az ártalmas. Az áll, hogy ártalmára van a közös hadseregnek; ez való, mert a magyar elemet elvonják a közös hadseregtől, de ennek számára a nevelő intézetekből kerül ki elég elem. Wittmann azt panaszolja, hogy a munka-erőket épen aratásidején vonják el. Erre nézve van már törvényes intézkedés, amely e tekintetben a kellő figyelemmel van a munkaidőre. Bolgár egyes czimekben megtakarításokat sürget. Ernuszt viszont az átruházásokat sokalja. Jövő évre négy rovatra nézve lemond az átruházásról és csak négy rovatra nézve fogja azt kérni. (Helyeslés.) Bolgárnak azt feleli, hogy az állambiztartás minden részében észlelhető a költségek emelkedése; a fejlesztés ilyen emelkedéssel jár a honvédségnél is, legközelebbi reform a tisztek szaporítására fog irányulni. Ez halaszthatatlan teendő. Bolgár felhozta Székely főhadnagy esetét, mint tünetet arra, hogy szóló működése nem egészen hazafias irányu. Kötelessége erről nyilatkoznia, hogy a közönség tisztában legyen. Az ellenzéki sajtóról sajnálattal konstatálja, hogy nem mindig ellenőrzi a közlemények realitását. Székely ideiglenesen véglegesített tartalékos tiszt gyanánt volt alkalmazva tanárul a Ludovika-akadémiában. Négy évig megfelelt tanári kötelességének és pedig kiváló eredménnyel; irt tankönyveket is. De volt egy hibája: hajlandósága a szesz italok iránt. Ennek következménye gyanánt egy kávéházban botrá-

nyos jelenetet rögtönzött, s aztán egy másik kávéházban cigányzene mellett tánczolt. Ez még sem járja katonatisztból.

Hock János: Ez még nem ok az elbocsátásra!

Fejérváry Géza br.: Hát papnak szabad cigányzene mellett a kávéházban tánczolni? (Viharos derűtség.) Na hát épen úgy nem szabad a katonatisztoknak sem. (Zajos derűtség.) Az Egyetértés aztán s a többi ellenzéki lap (felkiáltás: Az Egyetértés kormánypárti lap!) felfogás dolga! Szóval Székelyt martírnak tették meg. Jobb volna az igazság érdekében, ha az ellenzéki lapok ellenőriznék a híreket, mert így csak gyűlöletet vetnek. Akik pedig gyűlöletet vetnek, azok megvetést aratnak. (Helyeslés és tetszés.) Panaszozzák, hogy a közöshadseregből átkerülő tisztek nem tudnak magyarul.

Polonyi Géza: De nem ám!

Fejérváry Géza br.: Át sem veszik a honvédséghez, ha nem tudnak magyarul. Minden áthelyezett tiszt beszél magyarul, s ha nem is olyan folyékonyan, mint Polonyi képviselő ur, de beszélnek elég jól. (Zajos derűtség.) Ezután reflektál egyes vádakra, melyek miatt az ellenzék panaszkodik, többek között a denuncziálásra. Hát lehetséges-e ez a jelenlegi telegrafos, telefonos, hirmondós világban? (Nagy derűtség.) Ami Nagy István panaszait illeti, hát ha pénz lesz, segít ezeken is, de még most nem lehet. Lits a kaucziót sokalja. Ő tudja a legjobban, hogy a kauczióra a megélhetés miatt van szükség s ezt leszállítani nem lehet.

A katonai igazságszolgáltatás reformját joggal sürgetik s a miniszter foglalkozik is ezzel, de ez sokkal komplikáltabb, semhogy azt könnyű volna megoldani, dolgoznak rajta s amint elkészülnek, életbeléptetik. Ami a katonai tüzérseget illeti, Magyarországon bár a tüzérsegnél mind magyar emberek szolgálnak s ha tisztnek nem jelentkezik elég magyar ember, arról nem tehet a magyar hadügyi kormány. Tüzérseget pedig nem lehet csinálni tisztek nélkül. Az ellenzék szólót már 9 év óta jelöli és küldi a közös hadügyminiszternek. Ime már 9 év telt el s ez a jelölés nem vált be. (Derűtség.) Ami a honvédség vezérkarját illeti, már annyira vagyunk, hogy a vezérkari főnök már majd nem kevés kivétellel a honvédség köréből választhatja a tiszteket. Ez gyönyörű eredmény. Hátra van még az a halálos bűn, hogy a Ludovikában a felsőtisztai tanfolyamon két tárgyat németnyelven adnak elő. Nagyobb parancsnokságoknál alkalmazott tiszteknek feltétlenül kell tudniok németül, különben háboru idején kész a konfúzió. Szólok legjobban szeretné, ha az egész világ magyar emberből állana, de ez nincs így s erről nem tehet! A tisztek érdekében van ez, hogy már a tisztitanfolyam 3-ik évében a 27 tárgy közül egyet, a negyedik évfolyamban kettőt tanítsanak németül. Mutassanak föl Európában katonai iskolát, ahol az idegen nyelveket nem kultiválják s a hol erre nem a legnagyobb súlyt fektetik. Azok közül a képviselők közül, akik itt dörögnek a német nyelv ellen, nem egy köszönetet mondott szólnak, hogy a fia a Ludovikában annyira-amennyire elsajította a német nyelvet. (Zajos tetszés.) Ennek és a felső tiszti tanfolyamban elrendelt hasonló intézkedésnek már is meg van a maga áldásos következtése és már nem kénytelenek a honvédtisztek saját költségükön Ausztriába menni, hogy németül megtanuljanak saját költségükön, csak hogy előrehaladhassanak. Apponyi kívánságaival szemben megjegyzi, hogy nem mindenben az erélyesség jellemzi azokat. Épen Magyarország érdeke az, hogy mentől erősebb legyen a hadsereg. A hadsereg erőssége pedig a közös vezénylési nyelv. A magyar ember érdemeit azért teljes mértékben respektálják a hadseregben, de ha az ország többsége helyenvalónak tartotta a közöshadsereget jelenlegi szervezetben megállapítani, ezt viszont respektálni kell a kisebbség részéről is. A német kommandó a baj. Hát 48-49-ben a legnagyobb szerepet játszott tábornokok közül a legtöbb nem német kommandóval vezette dicsőséges harcokba a magyarokat? Hát csakugyan elfojtja a magyar érzelmeket a német nevelés? Hogy van mégis, hogy Apponyiban, Ernuszt Kelemenben, Bolgár Ferencben, akik német nevelésben részesültek, a magyar érzelmek csorbítatlanul lüktetnek ma is?! (Élénk tetszés jobbfelől.) Csak tessék igazságosnak lenni. Rá-

térve a határozati javaslatokra, nem képes felfogni, a mit Tóth Ernő határozati javaslata mond, hogy a hadsereget kivetkőztette volna nemzeti jellegéből. Ennek megítélését a nemzetre bizza. Nem fogadhatja el a többi határozati javaslatokat sem, hanem kéri a költségvetés elfogadását. (Zajos helyeslés jobbról.)

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben szól. Nem fog adós maradni a részletes czáfolattal. Gondja lesz rá, hogy azok az eszmék, a melyeket néhány nap előtt hirdetett, sikerre jussanak. Megütközéssel hallotta a miniszternek azt az állítását, hogy ha mi követeljük a magyar államnyelv érvényesítését, követelni fogják a többi nemzetiségek is.

Eötvös Károly: Ez nem személyes kérdés. (Zaj.)

Abrányi Kornél: Egy pártvezérnél ez személyes kérdés.

Apponyi Albert gróf: Elismeri, hogy szigorú értelemben véve a személyes kérdés kereteit túllépte, de mint pártvezérnél ezt rossz néven nem is szokták venni. (Zajos tetszés a baloldalon.) Különböző is más nem talált okot a figyelmeztetésre, csak Eötvös Károly.

Wekerle miniszterelnök nem akar személyes momentumokkal foglalkozni. Nem új elv az, hogy a magyar nyelv parifikálva van a másik állam nyelvével. Nagyon természetes, hogy a tartományi nyelvekkel nem fogadhatunk el parifikálást. Ezt kijelentette a hadügyi kormány, kijelentette a delegáció. Ezt csak konstatálni kívánta azért, nehogy egy újabb ingadozásra legyen ok.

Fejérváry Géza br.: Lehetséges, hogy rosszul fejezte ki magát. De nem áll, mintha ő a magyar nyelvet a tartományi nyelvekkel egyenjogúsította volna. (Zajos éljenzés.)

Megyei közügyek.

Sorrendje

az Aradvármegye törvényhatósági bizottsága 1893. április 27-iki közgyűlésen tárgyalendő ügydaraboknak.

1. A vármegye alispánjának évnegyedes jelentése.
2. A számonkérőszék jelentése.
3. A m. kir. belügyminiszter intézvénye a vármegye évi javadalmazásának felemelése tárgyában s evvel kapcsolatban az állandó választmány javaslata a tiszviselők és egyéb alkalmazottak fizetés-javítása iránt.
4. A Bibits-féle alapítványnál üresedésbe jött 3 ösztöndíjas hely választás utjáni betöltése.
5. Budapest fő- és székváros közönségének átirata, melylyel a kormány egyházpolitikai programja ügyében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldi.
6. Ugocsavármegye törvényhatósági bizottságának átirata, melylyel a körorvosi intézmény államosítása iránt a képviselőházhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.
7. Zemplénavármegye törvényhatósági bizottságának átirata, melylyel a állami nyugdíjtörvény módosítása iránt az nagyméltóságú m. kir. miniszterelnök urhoz intézett feliratát támogatás végett megküldi.
8. A vármegye főispánjának átirata Palági Károlynak megyei számvevővé,
9. Perzsa Péternek számgyakornokká,
11. Boros Ivánnak közigazgatási gyakoronokká,
12. Rác Mártonnak eleki járási irnokká történt kinevezetése tárgyában.
12. Vármegye közigazgatási bizottságának átirata, a közigazgatás különböző ágának a múlt 1892. év II-ik felére vonatkozó állapota tárgyában.
13. Az igazoló választmány jelentése a törvényhatósági bizottsági tagok pótválasztásának eredményéről.
14. Az állandó választmány jelentése melylyel a vármegye 1892. évi zárszámadásait a határozati javaslatokkal együtt bemutatja.
15. A vármegye alispánjának jelentése Hofbauer Lajos ellenőr tiszti óvadékanak kicserélése iránt.
16. A vármegye alispánjának jelentése az aradi s
17. A nagybalmágyi járási főszolgabírák 1892. évi letéti naplójának megvizsgálása tárgyában.

18. A vármegye alispánjának jelentése Stern Rudolf dr. Uj-Szt.-Anna községben letelepült orvos oklevelenek kihirdetése iránt.

19. A vármegye árvaszekének előterjesztése Papp Petru hódosi gyámpénztári adós behajthatatlanná vált tartozásának a tartalékalap terhére való leiratása iránt.

20. A vármegye árvaszekének előterjesztése Matyucz Flóra gyulavarsándi lakosnó árvatárilag kezelt örökrészének kintalványozása iránt.

21. A vármegye árvaszekének előterjesztése a Szigeti Demkó Antonia-féle gyámpénztári tartozási ügyben felmerült költségeknek a tartalékalapból való fedezése tárgyában.

22. A Kőlcsey-Egyesület átirata, melyben a megyei levéltárban lévő Csányi-féle naplótöredéket a Szabadságharczi ereklyék múzeumába kiadatni kéri.

23. Zimándköz és Zimándujfalu községek képviselőtestületének határozata önálló közgyámi állás szervezése tárgyában.

24. Mikalaka község képviselőtestületének határozata a községi cselédség gabona járandóságának kiszolgáltatása iránt.

25. Szemlak község képviselőtestületének határozata a regale-kezelő fizetésének megállapítása tárgyában.

26. M.-Pécska község képviselőtestületének határozata új községi lámpagyújtogató fizetésének felemelése iránt.

27. Kovaszincz község képviselőtestületének határozata a téglalegetési jog hasznosberbeadása tárgyában.

28. Kovaszincz község képviselőtestületének határozata a regale kártalanítási kötvények mikénti kezelése iránt.

29. Nagy-Pél község képviselő testületének határozata — Roskán Mihály és neje nagy-péli lakosok által a községtől vásárolt ingatlanok vevők részére átirathatási tárgyában.

30. Nagy-Pél község képviselő-testületének határozata az italmérsi adó kezelése tárgyában.

31. M.-Bodzás község képviselőtestületének határozata a községi levélhordó fizetésének felemelése iránt.

32. M.-Bodzás község képviselő testületének határozata utozák pallózása iránt.

33. Simonfalva község képviselőtestületének határozata a szülésznői javadalmazás felemelése tárgyában.

34. Elek község képviselő testületének határozata behajthatatlan közkölségi hátralékok leiratási tárgyában.

35. Elek község képviselőtestületének határozata özv. Mahler Mihályné törzsvagyon tartozásának leiratása iránt.

36. A berzovai körjegyzői szövetkezethez tartozó községek képviselőtestületének határozata a körjegyzőilak elhelyezése tárgyában.

Aradon, 1893. évi április hó 3-án.

Dálnoki-Nagy Lajos.
főjegyző.

Az

„ARADI KOZLONY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre 6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyazint ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványsszámokat egy hétiig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 770.6 mm., délután 2 órakor 768.0 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 5.4, délután 2 órakor C° + 12.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel félderült, délután felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Országos földrengés.

— Egy kis tudományosság. —

Arad, április 10.

A szombat délután Aradon észlelt földrengéssel kapcsolatban érdekesnek tartjuk az alábbiakat közléteni:

A földrengés a föld belsejében való természeti erők működésének folyamánya.

Legközönségesebben vulkáni kitörések következtében inog meg a föld. Ez esetben a centrum a vulkán. Az ily földrengés csak csekély területre szorítkozik. Előidézhetik a földrengést a föld alatt levő üregek beomlása, ami különösen omladékos, barlangszerű, meszes hegyek tájékán, pl. a Karsztvidéken fordul elő. Ez esetben azt mondják, hogy „a föld felülete ránczosodik.” Eme tümenényt mások a föld bensejének magvát képező cseppfolyós és gáz nemű anyagok árapályszerű mozgásából magyarázzák ki.

A föld felületének van egymásnemű mozgása is, az u. n. százas emelkedések és süllyedések. Azt tapasztalták ugyanis a geográfusok, hogy a föld felülete némely helyen lassu, emelkedésszerű, más helyen pedig lassu süllyedés-szerű mozgást végez. Sőt megállapították azt is, hogy jelenleg a földfelület mely része van emelkedésben s mely része süllyedésben.

Hazánkban a földrengések iránya összesen a hegyláncolatok irányával. A Kárpáthegység gyűrűformája adja meg a földrengések irányát is. Sőt ezek irányában fakadnak hőforrásaink s ezen irányban találhatók eruptív közteink is.

A tudomány által megállapított földrengési vonalaink a következők:

1. Zágráb-Nagykanizsa-Budapest-tokaji rázkódási vonal, mely a belső középhegység szegélyének irányában halad.

2. Mármaros-Szigeth-husztói irány, vagyis a délkeleti Kárpátok belső szegélye.

3. Szathmár-nagykárolyi irány, mely az északkeleti rázkódási vonal.

4. Temesvármoldvai irány, mely a bánági hegység aljában húzódik végig.

5. Belgrádeszéki vonal, mely a boszniai gyűrű hegységek között vonul el.

Mint emez irányokból látszik, a lehomoruló Alföld szegélyén, a hegységekkel párhuzamosan húzódik hazánkban minden földrengési vonal.

Vannak ezeken kívül haránt földrengési irányok is, mint pl. Komárom-, Pozsony-, Kassa-, Szepesmegye és a Vág völgy földrengési vonalai.

Ezek előrebocsátása után a vasárnapi számunkban közölt bő táviratok pótlására még a következő tudósításokban számolunk be az országos földrengésről:

Borosjenőből írja levelezőnk, hogy ott 16 másodpercig tartó, északról dél felé irányuló erős földrengést éreztek. A függő lámpák hintáztak, a fali órák, a képek a falhoz verődtek, az ajtók recsegték s kivált azok, kik széken ültek, tisztán kivehették, hogy az épületeket megingatja a földrengés.

Nagy-Halmágyon, mint nekünk írják, a földrengést néhány másodpercig észlelték. Több helyen a falira megállt s a függő lámpák mozgásba jöttek.

Szent-Andrásról értesítik lapunkat, hogy a földrengés ideje alatt a közönség nagy része éppen a templomban volt, a honét meglehetősen félelem közt tódultak kifelé. Veszedelem azonban nem történt. A harangnyelvek a harangfalához ütődtek az ingás következtében. (Ez különben az aradi városháza harangjával is megtörtént.)

Temesvárról ezeket írják: A földrengés mintegy fél percig volt érezhető és pedig oly erősen, hogy a seminárium

templom egyik harangja megkondukt. Azonnal óriási népcsoport támadt az utcákra és különösen a nőket nagy ijedtség és rémület fogta el. A szobákban általában a zárt helyiségekben, valamint az üzleti kirakatokban a függő tárgyak másodpercig himbálóztak. Szerencsétlenség híre mindaddig nem érkezett. A földrengés erősebb volt mint az 1879-iki. Két erős és egy gyöngébb lökés volt érezhető.

B.-Csabán a földrengést főleg a vasuti indóház közelében a Vasut-utca lakói érezték. Fried Mór üvegesnél az üvegáruk hangosan csörömpöltek, az egész utcavonalon a házakban az órák megálltak. A földrengést Gyulán is érezték. A főispáni ebédnél ketten rosszul lettek és a lámpák inogtak. Hír szerint Kétegyháza erősebb földrengés volt.

Hasonló tudósítások érkeztek Nagy-Enyedről, Déváról, Orsováról, Nagy-Váradról, Újvidékről, Belgrádról, Nagy-Becskerekéről, Ittebéről, Nagylakról, Barcslepről, Zilahról, Lugosról, Pancsováról, Hátszegről, Oraviczáról, Újvidékről, Ó-Becséről és Zágrábról.

Vizjelzés.

1893. évi április hó 10-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsékek, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás		Hőmérséklet °C	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Maros	Branyioska	+ 4°	derült	+ 104
"	Arad	+ 5°	derült	— 6
"	Makó	+ 4°	derült	+ 111
Tisza	Szeged	+ 3°	derült	+ 483
3-as Körös	Gyoma	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. április 10.

A m. kir. felyammérési hivatal.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 11. —

Változás nem várható.

Sarah Bernhardt gyémántjai.

— Szenszációs lopás. —

A hirneves francia tragika jelenleg Budapesten mutatja be művészetét és — gyémántjait, melyek több előkelő fővárosi zálogüzlet tulajdonos kijelentése, illetve becslése szerint legalább is 40,000 frtot képviselnek.

Az egyik fővárosi lap hatalmas cikkben írta meg az ékszerek eltulajlását, s valósággal lázba hozta a boldog pestieket.

Az utcasarkokon ilyen diskurzusok keletkeztek:

— Hallotta a legújabb hírt?
— Mit? A földrengéseket?
— Dehogy. Ez már ócska.
— Hát mit? Talán az országos tüzvést?
Uj Panamát, vagy mi a szösz?
— Suvix! Azt, hogy Sarah Bernhardt gyémántjait ellopták!

— Originális. Szinte hihetetlen.

Pedig elhitte mindenki. De miért? Mert a cikk után levő párt sort senki sem olvasta el, holott az teljesen agyonvágja azt az egész szenzációt. A pár sor pedig ez:

„Sarah Bernhardt tudvalevőleg mostani európai körutját (először életében) Budapesten kezdte meg. Innen megy Bukarestbe, Konstantinápolyba, Athénba, Nápolyba és onnan Dél-Amerikába. A művész az udvariassága minket hasonlóra kötelez s minthogy a gyémántlopás története a nagy művésznek körutjának ugyanis legelején szokott megtörténni (a mikor a reklama a legnagyobb szükségük van), kötelességünknek tartottuk a dolgot már most, mielőtt a lopás elkövetetté volna, megírni, nehogy egyrészt a kiváló tragikának panasza legyen ellenünk, másrészt pedig nehogy más lapok e hírrel megelőzzenek. Különben is úgy tudjuk, hogy a diva impresszáriója vasárnapra tartogatta e hírt a lapoknak.

Megjegyezzük, hogy a niva hosszú, de nem dicstelen pályáján ez a hetedik gyémántlopás, a mely — nem követtetett el.

A vidéki lapok álmoszemű, éjjeli inspekciós zszurnalistái természetesen hasonlóan hitték a dolgot, de azért nem olvasták az alatt jelzett passzust. Neki is eresztették az ollót, s ilyesforma hírt nyirtak ki:

„Sarah Bernhardt gyémántjait — ellopták. A főváros szenzációs eseménye, hogy Sarah Bernhardt-nak, a Budapesten szereplő világhírű művésznőnek harminczkétezer frtos gyémántékszereit, este a Kaméliás hölgy negyedik felvonása alatt ellopták a népszínházban. A művész Dumas híres drámájában pazar ékszerluxust üz. Körülbelül 40,000 frtra rug az ékszerek értéke, melyek ma este rajta ragyogtak s a közönséget a szoros értelmében elvakították. — Ez az ékszer az öltözből eltűnt. A gyánu egy dekoratőrre esett, akit elfogtak s a kiróla zthiszik, hogy a nemzetközitolvajbanda tagja.”

Hogy másnap mindenki őket kacagta, az már természetes, s most ha egy vidéki zszurnalistát bosszantani akarnak, csak azt kérdezzék meg tőle:

— Ugyan kérem, mondja csak, ki is lopta el Sarah Bernhardt ékszereit?!

Az egyik jó vidéki kolléga pláne megöngyilkosságot követtetett el a tolvajjal.

Prosit!

Hrylos.

HIREK.

Április 11. Kedd. Róm. kath. naptár: Leo pápa. — Protestáns naptár: Leo pápa. — Görög-keleti naptár (március 30.): Husvét kedd — A nap kél 5 óra 20 perczkor, nyugszik 6 óra 42 perczkor.

Szabadságharcei ereklvek orsz. muzeum (színház/épület, II-ik emelet) nyitva mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—4 óráig.

Kölcsey-Könyvtar nyitva van kedden és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Április 12. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Április 13. A Bettelheim-Spitzka-ügy végtárgyalása a törvénytörésnél délelőtt 9 órakor.

Április 15. Az aradi közjegyzői kamara ülése.

Április 15. Az aradi waggon- és gépgyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 16. Román zsinat Aradon.

Április 16. Materna Amália hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Április 16. Az aradi első takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Április 23. Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Április 27. Aradmegye köztörvényhatósági bizottságának évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

— Személyi hírek. Major Miklós makói polgármester vasárnap Aradon tartózkodott s tegnap visszatért. — Szathmáry Gyula alispán Gyorokról visszaérkezett székhelyére.

— A hivatalos lapból. A király Szeghő István győri ítélőtáblai bírót a debreczeni, és Ternovszky Béla temesvári ítélőtáblai bírót a győri ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki.

— A hercegprimás elleni merénylet híre, melyet az Aradi Közlöny tegnap különkiadásban hozott a közönség tudomására, óriási szenzációt keltett Aradon. Külön kiadásunkat, mely a kora délutáni órákban jelent meg, egy pillanat alatt széjjelkapkodták s utcákra, kávéházakba, mindenütt csak a nagy feltűnést keltő merényletről beszéltek. Külön kiadásunk szövegét mai távirataink közt találják vidéki előfizetőink.

— Aradmegye és az egyházipolitikai kérdések. Lapunk mai számának más helyén közöljük Aradmegye köztörvényhatósági bizottsága f. hó 27-én tartandó közgyűlésének tárgysorozatát, melybe többek közt fel van véve Budapest fő- és székváros közönségének azon átirata is, melylyel a kormány egyházpolitikai programja ügyében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratot pártolás végett megküldi. Egy perczig sem kételkedünk abban, hogy a hozandó határozat méltó lesz Aradmegye liberális gondolkodó köztörvényhatóságához. A mint más megyékben egyhangulag vagy impozáns többséggel foglaltak állást a magyar nemzet minden fiát egyesíteni szándékozó reformkérdések megvalósítása, minél előbbi kivitele érdekében, úgy Aradmegye sem marad a többi törvényhatóság mögött, hanem sietni fog minél nyomósabban dokumentálni az egy-

házipolitikai ügyekben való, pártoló véleményét. Ugy halljuk, hogy ellene a k c z ó készül s azért jó lesz, ha Aradmegye liberális bizottsági tagjai résen lesznek, nehogy meggyénk jó hírneve csorbát szenvedjen.

— **Segélyezzük a leégett pécskalakat!** Az ó-pécskai tüzkárosultak javára Aradmegye alispáni hivatalához újabban a következő adományok folytak be:

Neumann testvérek	50 frt — kr.
Hidegh Kálmán dr	2 „ — „
Az Alföld gyűjtése	202 „ 50 „

Összesen 254 frt 50 kr.

Ehhez a már kimutatott 210 frt — kr.

Mindössze 464 frt 50 kr.

A gyűjtés tovább folyik s így a szerencsétlenek némiképp segítve lesz.

— **Ó-Pécska község a z e r frtot szavazott meg a tüzkárosultaknak,** ezenkívül kérvényezni fognak az erdő-gondnokságnál, hogy a pécskai erdőből szerszámfát jutányosabban vagy legalább is becsárban kapjanak a szerencsétlen emberek, miután a leégett 100 házból mindössze 16 volt biztosítva, s így legnagyobb részüknek semmijük sincs.

— **A gyoroki csángók vasárnap tették le a magyar állampolgári esküt** Aradmegye alispánjának kezeibe. A hivatalos aktusra a hatóság, illetve vármegye részéről Gyorokra utaztak: **S z a t h m á r y Gyula** alispán, **O r t u t a y Gyula** központi főszolgabíró és **B a r o s s Ferencz dr** első aljegyző. A telepések a község házában gyűltek össze, hol az előjáráságon kívül megjelentek **P á l y a Mátyás** róm. katolikus plébános, **C s á k József** ref. leikész és **M o l n á r Lajos** uradalmi kasznár. **S z a t h m á r y Gyula** alispán lendületes beszédben fejtegette a csángók előtt a magyar állampolgárság fogalmát, az asszal járó jogokat és köteleket, melynek meghallgatása után **t i z e n h a t a n** letették a magyar állampolgári esküt. Ugyanis a jelentkezett **h u s z** csángó közül időközben elhalt egy, s Bukovinába visszaköltözött három. Az eskü letétele után az alispán a tizenhatot visszahonosított magyar állampolgároknak jelentette ki. A hivatalos aktus után **M o l n á r Lajos** a csángókat megvendégelte. Az új magyar polgárok ezek: **Bartis András, Bereti, recte Kató András, Biró Salamon, Nagy Pál, Nagy Bálint, Tusa András, György Jakab, Bartis Pál, Balázs Kelemen, János Demeter, Esemirjevits Balázs, Nagy János, Nagy István, Szabó Fülöp, Kajtár András és Sipos Lázár.**

— **Öröm a törvényszéknél.** Az aradi kir. törvényszék tisztviselőinek örömapjuk volt tegnap. Megjött a várvavárt miniszteri leirat, melylyel a fizetésük felemeltetik. A leiratban a törvényszék elnöke utasított, hogy a tisztviselők részére új dekretumokat állítson ki. Az adóhivatal, melyet a leirat a fizetési többlet figyelembevételére utasít, csütörtökön már fizeti a különbözetet.

— **Április 15.** Figyelmeztetjük a szabad-
elví pártához tartozó előfizető polgártársainkat, hogy az 1892-ik évről maradt adóhátralékaikat április 15-ig igyekezzenek befizetni, mert ha ezt elmulasztják, az orsz. képviselő-választók 1894-dik évre érvényes névsorába nem lesznek fölvehetők és így választói jogukat nem gyakorolhatják.

— **Aradmegye dotáció-emelése.** A megyei tisztviselők részére engedélyezett dotáció-emelésből — mint hírlik — az állatorvosok 200—200 frt fizetés-felemelésben részesülnek.

— **Népgyűlések betiltása.** A m. kir. belügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki az összes politikai hatóságokhoz: „Értésemre esett, hogy legújabb időben gyűlések isteni tisztelettel kapcsolatosan tervezetnek megtartatni. Tekintettel arra, hogy a népgyűlések hatósági ellenőrzése a kormányzat feladatát képezi, isteni tisztelet tartása pedig az egyházak autonóm jogkörébe tartozik és ennél fogva isteni tiszteletnek népgyűlésekkel kapcsolatban való tartása meg-

nem engedhető, tekintettel továbbá arra, hogy ily kapcsolatos eljárás, különösen ha z a e l l e n e s n e m z e t i s é g i i z g a l m a k t e l j e s i t é s é r e k ö n n y e n f e l l e n n e h a s z n á l h a t ó: ezennel elrendelem, hogy sem oly helyen, mely isteni tisztelet tartására van rendeltetve, vagy habár csak ideiglenesen is isteni tisztelet tartására rendeztetett be, népgyűlés nem tartható, sem olyan gyülekezés meg nem engedhető, melynek tárgysorozata úgy van megállapítva, hogy abban egyházi vagy vallási szertartások, a közügyekről való tanácskozásokkal váltakoznak. Szintugy nem engedhető meg olyan népgyűlés vagy gyülekezés, melyre a nép egyházi jelvények (zászlók stb) előhordozása mellett jelenik meg. Ezen rendeletem tudomás és mihez tartás végett az elsőfoku közigazgatási hatóságokkal is azonnal közlendő.”

— **Önálló közgyűlési állás szervezését** határozta el **Z i m á n d k ö z** és **Z i m á n d u j f a l u** községek képviselőtestülete. Az erre vonatkozó határozat felett a megye tavaszi évnegyedes közgyűlése fog dönteni.

— **Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságának több tagja** **B e r o s B é n i** orsz. képviselő, vezérigazgatóval élén szombaton délelőtt **G u r a h o n c z** és környékének megszemlélésére indultak. Még a nap folyamán megtekintették a gurahoncz keramit- és cementgyárat, s nagy meglepéssel tapasztalták, hogy ezek most már üzembe vannak véve, és a legkitűnőbb anyagokat képesek szállítani. Kirándultak azonkívül a **z i m b r ó i** gőzüzemü erdei vasutvonaira is és úgy ezen vonalak mentét, valamint a **K ö r ö s** völgyében létesített más ipar és gazdasági vállalatokat szintén megszemléltek. Vasárnap a társaság hegyi lovakon az összes erdőségek határait bejárta, s szemle után a **h o n c z i s ö r i** gőzüzemü erdei vonattal utazott vissza. A szemle alkalmával tapasztalták, hogy a vasut-társaság által aqutált erdőségek a vasut üzeméhez fa- és bányatermékeket kiaknázhatlan mennyiségben képesek szolgáltatni, továbbá meggyőződtek, mikép meggyénk hegyes és erdős vidékei a **F e h é r - K ö r ö s** völgyében még ma is megbecsülhetlen értéket rejtnek magukban.

— **Nyugdíjazások a városnál.** Aradváros nyugdíjbizottsága tegnap tárgyalta **Ludrovai T ó t h István** almérnök és **G r u b e r J ó z s e f** mezőbíró nyugdíjazás iránti kérvényét. A nyugdíjazások bekerülnek a közgyűléshez.

— **Meddő pályázat.** Az Aradváros közön-ségénél **G i l y Ede** rendőrfogalmazó nyugdíjazásával megüresedett állásra kiírt pályázat a mai nappal lejár. Az állásra eddig **e g y e t l e n p á l y á z ó s i n c s,** a mi fehér holló számba mehet a mai világban, mikor annyi az ember.

— **Árlejtések a városnál.** Aradváros gazdasági széke tegnap tartotta meg az idei kövezési munkálatokra az árlejtést. A **Deák Ferencz-utca** kövezésére 8568 frt 45 kr kikiáltási ár 32 százaléknak elengedésével **P e l l e g r i n i** és **S t a n i t y** vállalkoztak. Az **Alsó-Molnár-utca** kövezésének 5178 frt 95 kr kikiáltási árából **P e l l e g r i n i Pasquale** 4 százalékot enged el. Ugyanő vállalkozott a **Petőfy-utca** csatornázására és átkövezésére is az 1183 frt 33 kr kikiáltási ár 4 százaléknak elengedésével. A **Vendel-utca** kövezésére 212 frt 50 kr kikiáltási ár 4 százaléknak elengedésével **S t a n i t y Mátyás** vállalkozott. A színházépületben **M o s k o v i t s Izider** által birt üzlethelyiségért **G e n c s y Kálmán** és társai 1450 frt, a balkonos lakásért pedig **L e s z k a y Andor** szinigazgató 500 frt évi bért ígérték. Az árlejtések eredménye fölött a tanács legközelebb határoz.

— **Közjegyzőség Borosjenőn.** Mint már megirtuk, Aradmegye törvényhatósága felterjesztést tett a miniszteriumhoz a Borosjenőn felállítandó közjegyzői székhely érdekében. A miniszter a felterjesztést leküldte az aradi közjegyzői kamarához, mely azt szombaton

tartandó évnegyedes közgyűlésében bizonyára véleményezni fogja.

— **Táviratok czimzése.** Eddigelé a táviratokat, ha czimzésük nem volt teljes, egyszerűen nem továbbították. A kereskedelmi miniszter legújabb rendelete értelmében, azon esetben, ha a kézbesítés körül kételevél nem merül fel, elég, ha a czimzett neve és a rendeltetési hely — két szóban — kitétetik.

— **Szabad a husarulás.** **P á l f f y Ede** és társai megfélebbzték a közgyűlés azon határozatát, melylyel a husnak a piacon, nyitott helyiségben leendő elárusítását megengedte. A miniszter a felebbezés elutasításával a közgyűlési határozatot hagyta jóvá.

— **Csaba új ügyésze.** B.-Csaba város közgyűlése — mint ottani levelezőnk jelenti — **H a a n B é l á t** városi ügyészévé választotta.

— **A pécskai szerb templom.** A leégett pécskai szerb templom — mint levelezőnk táviratozza — a lehető legrövidebb idő alatt újra fel lesz építve. A szerencsétlenség hallatára **B r a n k o v i c s** patriarcha 800 frtot és **P o p o v i c s** temesvári püspök 500 frtot küldtek rögtön a bezdini zárda főpapjához azon utasítással, hogy az építkezéshez azonnal hozzáfogjanak.

— **Köszállítás.** Aradváros kövezési munkálataihoz szükséges 800 köbméter kő szállítására nézve tegnap tartotta meg az árlejtést a gazdasági szék. **P e l l e g r i n i József** 3 frt 82 krért, **D e u t s c h Zsigmond** (Budapest) 3 frt 75 krért szállít köbméterenkint. A város közlekedésügyi bizottsága a kövek minőségének megállapítása után határozott az ajánlatok fölött, a minőség szerint.

— **Zavargások az Alföldön.** E czim alatt egyik budapesti lap után több vidéki újság azt a hírt közölte, hogy a **s z a r v a s - o r e s** háza a-m e z ő h e g y e s i vasut építése miatt az áltoldi nép közt zavargás van készülöben. Mint illetékes forrásból értesülünk, a vasutépítés körül érdekelt földtulajdonosokkal, a kisajátításra nézve, a megegyezés már megtörtént, s így a zavargásról szó sem lehet.

— **Kenyér.** Nyolcz napi száraz pászka ropogatása után szombat este evett Izrael hithü fia először kenyeret.

Epedő pillantással lesték mindenfelé, hogy mikor ragyog fel már a meny azurkék palástján az első esti csillag és mikor végre előcsillant a hosszú varakozás után, rohantak a pékhez, hozták a kenyeret, a cipót és oly élvezettel fogyasztották azt, mint az olympusi istenek hajdanta a nektárt vagy ambróziát.

Az utcákon apró sémi ivadékok tetszelegtek, hatalmas karéj kenyereket majszolva. Egyik-másik henczegett is vele hitsorsos pajtása előtt:

— Látod, én már kenyeret eszem.

— Hát aztán — licitált rá a másik, — én már tegnapelőtt is ettem kenyeret.

— Jaj, te istentagadó.

— **Kinevezés.** A nagyváradi kir. itélőtábla elnöke a gyulai kir. törvényszékhez **B o t z** Elek aradi lakost joggyakornoknak nevezte ki.

— **A battonyai új templom.** Az épülőfélben levő zsidótemplom már közeledik a végbefejezéshez és annak ünnepélyes felszentelése valószínűleg pünkösdkor meg fog történni. A templom igen csinosan lesz felszerelve. A felszentelési ünnepségen több hírneves rabbi is részt vesz.

— **Panszlavizmus az Alföldön.** B.-csabai levelezőnk nem valami épületes dolgokat jelent nekünk. A **c s o r v á s i** evang. egyház tót eleme, az eddigi gyakorlat ellenére, **p a n s z l á v s u g a l m a z á s o k r a** rátört a magyar elemre és kérte a tót nyelvü isteni tiszteletet is miután a magyarság nem akart engedni, szakadással fenyegetett. — Hogy ez be ne következék, a magyar elem engedett. Így hát mátol fogva Csorváson tótul is dicsérik már az urat.

— **Leesett a toronyból.** A **p á t f a l v á n a** harangozó, mikor a toronyba felment, elszédült s leesett, minek következtében **s z ö r n y e t** halt. Az öreg **János bácsi** 63 évig viselte a „magas“ hivatali közmegelégedésre.

— **Megnyert felebbezés.** Annak idején nagy port vert fel Battonyán az arad

kincstári jóságigazgatóságának ama határozata, amelynek értelmében az ottani róm. kath. plébánialak renoválási költségeit meg nem állapította. Most azonban, mint értesülünk, a pénzügyminiszter végzésileg meghagyta az aradi kincstári adóhivatalnak, hogy a felmerült 205 frt 44 és fél kr tatarozási költségeket minden további halogatás nélkül fizesse ki.

— **Csak tessék!** . . . A vonat induló félben van . . . Három huszártiszt sietve száll fel egy II. osztályú kocsiába, fogaik közt a szokásos virgóniával.

A kocsiában már egy nő volt, aki a dohányzó tiszttal uraknak meg akarta mutatni, hogy a vasuti reglama erősebb a katonáéknál, és az ablakhoz sietve kiszólt.

— Kalauz, szabad ebben a kocsiában dohányozni?

— Oh! kérem, csak tessék rágyújtani, ha ugyan a tiszturak megengedik . . .

— **Eltűnt czipészinas.** Várhol László czipész Bogáromi Pál nevű inasától két pár czipőt küldött haza a megrendelőnek. A fiú a czipőkkel együtt eltűnt. Látták a Marosparton csatangolni, nem lehetetlen, hogy a vízbe ölte magát.

— **Felakasztotta magát.** Argyelán Tógyer kétegyházi lakos, ki iszákos természetéről volt ismeretes s ki eme szenvedélyének saját vagyonának java részét is áldozatul dobta, hihetetlen ittassága által előidézett felnevelt állapotában f. hó 5-ére virradó reggel felakasztotta magát, hátrahagyva nőt és két gyermeket. Hozzá tartozói reggel halva találták meg.

— **Vastag hálátlanságot követett el** Reinér Károly waggongyári munkás. Jóltevőjétől, Popper Károly szatócától, ki szállást adott neki, ruhaneműeket lopott Elcsipték.

— **Uj munkások.** A mezőhegyesi cukorgyár egy, a mai korkiválmainak minden tekintetben megfelelő új munkásházat akar építtetni. A hatósági szemlét a napokban tartja meg Szabó Lajos battonyai szolgabíró.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi polgári takarékpénztár tekintetes igazgatósága az izr. nőegylet és a Chewra Kadischa javára 10—10 frtot adományozni sziveskedett, mely nemes lelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki Arad, 1893. április hó 10-én, az elnökség. — Az aradi polgári Takarékpénztár sziveskedett az Aradi izr. kihazasító egyület czéljának támogatására o. é. tíz forintot adományozni, mely nemesszivü adományért az egyület nevében hálás köszönetet mond Schvarcz Zsigmond egyl. elnök.

— **A ki a szivét a hasában hordja.** Zilált hajjal, tüveges szemekkel állított be Csák József tenkei szabólegény tegnapelőtt az ottani körorvoshoz és rekedtes hangon ordított felé:

— Doktor maga?

Az orvos megrémülve nézett a szerencsétlen emberre és aggódva hebegte:

— Igenis, az vagyok.

— No, ha doktor, hát vágj a ki a szivemet!

— Mit beszél?

— Mondom, hogy vágja ki a szivemet. Magának ajándékozom, elteheti spirituszba.

Az orvos rögtön észrevette, hogy elmeháborodott van dolga és minthogy az rémesen látszott kitörni a szerencsétlen emberen, intézködni akart a kórházba szállítása iránt.

De Csák József időközben kiszaladt és vadul ordította az utcán.

— **No ha nem bonczolnak fel a doktorok, majd felbonczolom én magamat!**

Az örvöngő szabólegény azután hazaszaladt, előragadt egy konyhakést, hogy kivágja a szivét, elmezavarában azonban bizonyosan elfeledte az anatomia törvényeit és azt hitte, hogy a hasában van a szive, mert azt vágta keresztül hosszában az éles konyhakéssel. — Az önbonzoló szörnyü ordítására legott elősietett Wallerstejn Mór dr és bevarrta súlyos sebé. A szerencsétlen embert, ki már előző napon a sógornéját akarta megölni, beszállították a biharmegyei kórházba.

— **Zálogházi árverés** lesz ma Weisz David helybeli zálogintézetében, melyre az érdekelteket és az érdeklődőket e helyen is figyelmeztetjük.

— **Helyesbítés.** Az aradi polgári jótékony nőegylet által rendezett theatestélynek lapunk pénteki számában közzétett le-

számolási kimutatásában a nemes czélhoz 5 frt felülfizetéssel hozzájárult Schönewald Soma neve helyett tévesen Schönwald Lina közöltetett, mely tévedést a közzétévő elnökség óhajára készséggel helyesbítjük.

— **Pályázatok.** A rékási kir. járásbírósnál aljegyzői állás 14 nap alatt, a Temesvár sz. kir. város törvényhatóságánál adóhivatali segédi állás folyó hó 20-áig, a Krassó-szörényvármegye törvényhatóságánál utmesteri állás folyó hó 15-éig, a kolozsvári királyi ügyészségnél alügyésszi állás két hét alatt.

— **Apró hírek.** Altörjén Gotthart Istvánt e hó 2-án ismeretlen tettesek az utcán agyonütötték. — Zomborban Cselyasvka István molnárlégény a lakása ablakára felakasztotta magát. Tettenek az okát nem tudja. — Amsterdamban mellett az Amstel folyó vizén egy helyi hajó felfordult. Hat ember a vízbe fult, a többi kimentették. — Drezdában dr Salzer Adolf Frigyes, néhai Salzer bécsi tanár fia egy szálló harmadik emeletéről leugrott és szörnyet halt.

Hymen.

Stromszky Sándor budapesti gépészeti főmérnök tegnapelőtt, vasárnap reggel 7 órakor esküdt örök hűséget az aradi ág. evangélikus templomban özv. Kövér Gáborné kedves és bájos leányának, Erzsike kisasszonynak. Násznagyok voltak a menyasszony részéről Institoris Kálmán városi főjegyző, a vőlegény részéről pedig Turnovszky Jenő dr budapesti orvos. A fiatal pár vasárnap délben hazautazott Budapestre.

Marsóvszky László orosházi fiatal kereskedő eljegyezte Bakos György orosházi földbirtokos leányát, Juliskát.

Gargya Béla okl. gyógyszerész eljegyezte Vargha Antal gyógyszerész szép leányát, Lujza kisasszonyt.

Gyászrovat.

Özv. **Dorka Istvánné**, városunk társadalmának tisztelt matronáját tegnap délután 4 órakor temették el a közönség osztatlan részvéte mellett. A temetési szertartást Révfalvy Manó min. rendű házfőnök végezte fényes segédlettel. A diszes koporsót több koszoru borította. Nyugodjék békén a megboldogult.

David P. Simon nagykereskedő temetése vasárnap délután ment végbe Lippán a közönség osztatlan részvéte mellett. Az elhunyt egyike volt Lippa legvagyonosabb embereinek.

SPORT.

— **Díjlövészet.** Az aradi polgári lövészegylet által vasárnap, április 9-én tartott rendes verseny díjlövészet eredménye a következő volt: A czéltáblán az első díjat nyerte: Heinz Gábor a legjobb 4-es lövéssel. A körtáblára kitűzött díjakat nyerték: 1-es Weisz David, 2-ös Domonkos Lajos, 3-as Klein Ignác és 4-es Iraszek Lajos. Találókát lőttek a következők:

	Szeg	4	3	2	1
Heinz Gábor	—	1	6	13	9
Domonkos Lajos	—	—	10	16	8
Klein Ignác	—	—	9	11	13
Magyari Ferencz	—	—	8	13	10
Iraszek Lajos	—	—	4	7	5

Tanügy.

— **Az aradi alsófoku kereskedelmi iskola** bizottsága tegnap délután 4 órakor tartá meg első ülését, melyen bejelentetett, hogy a bizottság az 1893—95-ik háromévi ciklusra újonnan megalakítva lett és ennek nyomán annak elnökévé ismételten Boros Vida lett megválasztva, mit a bizottság tudomásul vett. Előterjesztetett továbbá, hogy az elnök a múlt év december, a f. évi január és február havi tiszteletdíjakat a működő tanárok részére, a bizottságtól előzőleg nyert felhatalmazás alapján kiutalványozta, melyet a bizottság utólagosan jóváhagyott. Egyidejűleg kiutalványoztatott a f. év márczius havában adott tanítási órákért járó tiszteletdíj és igazgatónak járó tiszteletdíj fele. A bizottság tagjainak az osztályok órarendjei megküldetni határoztatott azon czélból, hogy azok az előadá-

sokat minél gyakrabban meglátogathassák. Végül intézkedett a bizottság, hogy az áruismeret tanítással összefüggő kísérletezéshez szükséges szerek az illető szaktanárral által bejelentessenek s azok a bizottság által annak idején beszereztesse. Ezzel az ülés véget ért.

— **Márczius 15-ike iskolai ünnep.** A tanítók országos bizottsága legutóbb megtartott ülésében elhatározta, hogy a márczius 15 és június 8. iskolai megünneplésének országossá tétele érdekében a miniszterhez megkeresést intéz.

Egyletek, Társulatok.

— **A kaszinó közgyűlése.** Az aradi kaszinóegylet vasárnap délelőtt népes rendkívüli közgyűlést tartott Bohus István elnöklete alatt. Az ülésen felolvasták az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság tervezetét, illetve javaslatát, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és kimondotta, hogy a jelenlegi kaszinó teljesen újra alakul, a tisztviselők lemondanak. A végleges megalkulás a kaszinó új helyiségében az április hó 30-án tartandó közgyűlésen történik meg. Az alapszabályok csak annyiban szenvedtek módosítást, hogy a tagsági díjak 15 frtról 12 frtra szállították le s kimondatott, hogy feloszlás esetén a kaszinó vagyona valamely helybeli közművelődési vagy jótékonyegylet tulajdonába fog átengedtetni. A közgyűlésnek több tárgya nem volt.

— **Az aradi philharmonikusok** együletének választmánya tegnapelőtt Weidenfeld Lajos elnöklete alatt ülést tartott, melyen a közgyűlés tárgysorozatát készítette elő.

— **A szekudvari önk. tűoltóegylet** alapszabályait a vármegye alispánja tegnap terjesztette fel jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

Színház.

— **Nyomorgó színészet.** Balogh Arpád jönevű kis direktor küzködik a lippai közönség legyőzhetlennek látszó közönyével, eredménytelenül. A lippaiak nemhogy pártolnak a magyar nyelv ügybuzgó terjesztőit, de türtető tartózkodásukkal teljesen a nyomorba akarják taszítani az amugy is zátonyra jutott színtársulatot. A dolognak első és főoka kétségteletlenül abban rejlik, hogy a főszolgabíró a fennálló miniszteri rendelet ellenére engedélyt adott egy lovardának előadásokra, akkor, mi-kor egy törekvő magyar színtársulat óhajtott Lippának, a magyarság végvárának, iparkodása eredményét bemutatni. A czirkusz vásári felvenulásokat tart naponkint, tevékkel, s bohóc ruhába öltöztetett személyeivel, elcsábítván ezáltal az üres komédiára könnyen hajló publikumot. A színtársulat eddigi legmagasabb bevétele alig haladta túl a négy-öt forintot, pedig a tagok teljes igyekezetükkel iparkodtak a legjobbat produkálni. Az intelligencia teljesen tavol tartja magát az előadásoktól, s azt a kevés publikumot, mely itt-ott megjelent a nézőtérén, a pénzügyörök s csendörök képezik. Balogh társulata 36 tagból áll, s bizonybizony kielégitene nemcsak a lippai müigényeket! Így írják ezeket nekünk Lippáról.

— **Hány színgazgató van?** A színészegylet igazgatótanácsa eddig 32 színgazgatói engedélyt adott ki. Minthogy még négy jelentkezőnek ügye függőben van, melyek azonban kedvező elintézését nyernek, a nyáron az országban harminczhat színtársulat fog működni, vagyis több, mint eddig.

Törvéyszék.

— **A néhai kereskedelmi bank ügye.** Bettelheim Vilmos és Spitzka Agost szenzációs bűnygyében csütörtökön tartja meg a végtárgyalást az aradi törvéyszék. A büntető tanács Zubor Gyula elnöklete alatt Földes János és Köller János szavazó bírákból, László Izor és Lászlóffy Béla jegyzőkből alakult. Bettelheim Vilmos 8 rendbeli sikkasztás, 11 rendbeli magánokirathamisítással mint bűntárs, 2 sikkasztás és 3 magánokirathamisítással mint egyedüli tettes s végül 16 sikkasztás és 18 magánokirathamisítással mint bűnsegéd

van vádolva. Spitzka Agost 8 sikkasztás és 11 magánokirathamisításért mint bűntárs, 16 sikkasztás és 18 magánokirathamisításért mint egyedüli tettes s végül 2 sikkasztás és 3 magánokirathamisításért mint bűnsegéd van vád alá helyezve. Bettelheim Vilmost Edvi Illés Károly budapesti ügyvéd, a kiváló jogtudós, Spitzka Agostot Müller Károly aradi ügyvéd védi. A vádhatóságot Mészáros Tivadar kir. alügyész fogja képviselni. A szenzációs bűnper végtárgyalása iránt, mely néhány napot veendő igénybe, máris városszerte nagy érdeklődés nyilvánul.

Táviratok.

Merénylet a hercegprimás ellen.

Budapest, április 10. (Saj. tud. táv.) Vasary Kolos, Magyarország hercegprimása ellen a mai nap folyamán merényletet követtek el.

A primás pinczemesztere, kit elbocsátottak a szolgálatból, a primáshoz ment segínyt könyörögni, mit azonban a primás megtagadott. Erre a kéregető tört rántott elősrárohant a hercegprimásra.

Vaszary megrettenve hátralepett. Ez alatt titkárja, Kohl Medard közbevetette magát s dulakodni kezdett a merényletvel, kitől több súlyos sebet kapott.

A zajra előrohantak a cselédek, a merényletet elfogták s átadták a csendőrségnek.

A primás sértetlen maradt.

Az eset óriási feltűnést keltett. A primás budai palotája előtt óriási embertömeg nyüzsög még most is.

A merénylet híre a képviselőházban olyan izgalmat keltett, hogy a tanácskozások folytatása lehetetlenné vált.

A szoczialisták ellen.

Páris, április 10. (Saj. tud. távirata.) A mérsékelt köztársasági képviselők a párisi községi választókhoz felhívást intéztek, a melyben ezeket arra intik, hogy valamennyi radikális és szoczialistikus jelölt ellen szavazzanak. A felhívás úgy mond, az eddigi szoczialista-többség megválasztása csak veszély volna a köztársaságra nézve.

Tanácsstagok vád alatt.

Madrid, április 10. (Saját tud. távirata.) Jan Bernardo praefektus a madridi városi tanács tagjait vád alá kívánja helyezni, mivel a város költségvetésében 6 milliónyi hiány mutatkozik, a mely semmivel sem igazolható.

Véleménykülönbség miatt.

Madrid, április 10. (Saját tud. táv.) A polgármester a közte és a tanács közt felmerült véleménykülönbségek miatt lemondott.

Afrika-utazók visszatérte.

Lissabon, április 10. (Saj. tud. táv.) Delcsmunt, Ditrich és Cornet belga Afrika-utazók egy belga hajón ide visszatértek. Tiszteletükre Cameron és Serpa Pinto miniszterek diszebedet adnak.

Afgánok és oroszok.

Bombay, április 10. (Saját tud. távirata.) Az afgánok és az oroszok közt az összeütközés legközelebb várható. Az oroszok Kilopudy átadását követelik.

Nagy vihar.

Cadix, április 10. (Saját tud. távirata.) Tegnap iszonyu vihar dühöngött, mely a kikötőben nagy károkat okozott.

Közgazdaság.

Budapesti gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 9.

Buza. A gabonaüzlet a múlt héten szilárdabb irányzatban haladt. Egyrészt a vetések állásáról érkező hírek kezdik betolyásolni az üzletet, másrészt a külföldi magasabb jegyzések sem maradnak hatás nélkül. A malmok meglehetősen mennyiséget vásároltak és az árak 10 krral emelkedtek. Tegnap jegyzések tiszavidéki buzában: 75 k. 7.55—7.65 frt, 76 k. 7.70—7.80 frt, 77 k. 7.85—7.90 frt, 78 k. 7.95—8 frt, 79 k. 8—8.05 frt. A határidő-üzletben is a szilárd irányzat túlsúlyos különösen őszi határidő lényegesen javult. Buza ősze 7.42 frtról 7.65 frtra, buza tavaszra 7.39 frtról 7.54 frtra, buza máj.—jun. 7.30 frtról 7.50 frtra emelkedett.

Rozs változatlanul csendes; helyben 6.30—6.40 frttal fizettek a hét vége felé, a midőn irányzata kissé javult. Vidéken 5.60—5.90 frtig fizettek.

Árpa változatlanul csendes; takarmányárpa 4.90—5.20 frttal, égetni való 5.35—5.80 frttal és serfőző-árpa 6.10—7.30 frttal jegyeztetett.

Zab szilárd; ára 5 krral emelkedett; 5.75 frtról 6 frtig fizettetett. Zab tavaszra 5.50 frtról 5.60 frtra emelkedett.

Tengeri szilárd; helyben 4.40 frttal fizettetett; tengeri máj.—jun. 4.48 frtról 4.56 frtra emelkedett; tengeri jul.—aug. 4.66 frtról 4.75 frtra emelkedett.

Répcze szilárd; káposztarépcze aug.—szept. 12 frtról 12.95 frtra emelkedett.

— Gyártelepek szállítóképesége. A kereskedelmi miniszter körrendeletileg utasította Aradváros törvényhatóságát, hogy a területén üzemben lévő összes gyártelepek szállítóképeségét állapítsa meg. A szállítóképeség lajstromozás után közölni fog a miniszterrel.

— A gyümölcsfákat, s különösen az almafákat pusztító vértetű irtására hívja fel a földmívelési miniszter a vármegye közönségét. Most a tavasz kezdetén ez éppen időszerű is. Midőn erre lapunk olvasó-közönségét részünkről is figyelmessé tennénk, egyszerűsített megjegyezzük, hogy az eddigi irtás-módok mellett, a vértetű-foltok bekenésére használt keverékre nézve a tapasztalás egy czélszerűbb összetételűt állapított meg. Ezen keverék, melyet a miniszter is ajánl, a következő módon készül, u. m. 150 gramm zöld szappan, 200 köbcentiméter kozma-szesz és 9 gramm karbolsav annyi vízben oldatik fel, hogy az egész 1 liternyi tegyen ki. Az egészet aztán még 4 liter vízzel kell felhigítani.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi április hó 8. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 48—49 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 47—48 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 52—53 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. súlyban) 51.5—52.5 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 48—49 krig. — Közép (pkint 220—280 klg. súlyban) 48—49 krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) 47—48 krig. — Szarbiai: Nehéz (pkint 260 klgon felüli súlyban) 49—50 krig. — Közép (pkint 220—260 klg. súlyban) 49—50 krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) 48—49 krig. Sertéslelészám: 1893. április hó 6-án volt készlet 143,080 darab. 1893. április 7-én felhajtott: 1253 db. 1893. április 7-én elszállított: 1363 db. 1893. április 8-án maradt készletben 142,980 db. — A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Szeszüzet.

— Április 10. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beéértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítással. —

Budapest, április 10. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
HÉ	Buza	bánsági	szilárd 7.40—7.80
		tiszavidéki	" 7.55—8.05
		pestvidéki	" 7.50—8
		fehértamogai	" 7.50—8.2
		bácskai	" 7.55—8.05
	észak-magyarországi	"	"
Rozs	—	osend.	6.15—6.39
Árpa	takarmány	osend.	4.90—5.20
	égetni való	"	5.35—5.80
Zab	—	szilárd	5.0—6.
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	"	4.40—4.50
Káposzta-repcze	—	szilárd	—
Köles	—	szilárd	4.30—4.60
Savanyúgabna határidő	Buza	tavasza	szilárd 7.68—7.70
		junius 1894	" 7.56—7.58
		ősze	" 7.50—7.52
Tengeri	május-junius 1894	szilárd	4.56—4.58
	szept-október 1893	"	4.75—4.77
Zab	Budapest sz. tavaszra	szilárd	—
	Budapest sz. ősze	"	5.56—5.58
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	szilárd	12.75—12.85

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. április 10.

Magyar aranyjárdék 6%	115.95
Magyar aranyjárdék 4%	100.—
Magyar papírdék 5%	123.—
Magyar vasuti kölcsön	123.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsátás	120.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szállódezsma-vasúti kötvény	—
Magyar nyereménysorsjegy-kölcsön	154.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák járdék papírban	98.75
Osztrák járdék ezüstben	98.60
Osztrák járdék aranyban	116.75
1860-iki államsorsjegyek	149.50
Osztrák-magyar bankrészvény	990.—
Magyar hitelbank-részvény	413.25
Osztrák hitelintézet-részvény	359.80
Ezüst	—
Cs. és klr. arany	5.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.65
Német birodalmi márka	59.55
London	121.60
90 márkás arany	11.91

Idegenek névsora Aradon.

— Április 10. —

Fehér Kereszt szálloda: Mártonffy Gyula magánzó, Budapest. Bernhard Károly magánzó, Bécs. Schlesinger A. kereskedő, Chemnitz. Unger Gyula kereskedő, Budapest.

Vass szálloda: Nemes Zoltán ügyvéd, N.-Halmagy. Schkolerán Mariska kaszírő, B.-Gyula.

Magyar Korona szálloda: Kemény Dávid magánzó, Székudvar. Faludi Károly jegyző, Apáca.

Vasuti szállója: Lichter Jakab tanító, Lippa. Székula Jakab kereskedő, Gyulafehérvár.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosítottatik.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érkezik	7.25 "	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	3.58 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du.	5.46 r.	—	2.34 du.	Bukarest ind.	8.30 r.	4.40 du.	—	—
Gyórok "	5.03 "	6.19 "	—	3.34 "	Prededál "	5.12 du.	9.12 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	6.30 "	—	3.58 "	Brassó "	7.22 o.	4.20 r.	—	—
Radna "	5.25 "	6.40 "	—	3.50 "	Kolozsv. "	11.10 6.	8.20 "	—	—
Soborsin "	6.58 e.	8.07 d. e.	—	—	Tóvis "	3.04 "	1.39 du.	—	—
M.-Illye "	8.00 "	9.15 "	—	—	Gyfehérv. "	3.40 "	2.19 "	—	—
Déva "	8.59 "	9.44 "	—	—	Piski "	5.40 "	4.14 "	—	—
Piski "	10.00 éj.	10.19 "	—	—	Déva "	5.58 "	4.30 "	—	—
Gyfehérv. ér.	11.22 "	11.59 "	—	—	M.-Illye "	6.46 "	5.14 "	—	—
Tóvis "	11.54 "	12.38 du.	—	—	Soborsin "	8.28 "	6.24 e.	—	—
Kolozsv. "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	9.44 de.	7.48 "	—	5.28 r.
Brassó "	8.00 r.	10.05 6.	—	—	Paulis "	9.58 "	7.57 "	—	5.50 "
Prededál "	1.11 "	6.39 r.	—	—	Gyórok "	10.11 "	8.08 "	—	6.20 "
Bukarest "	9.15 "	12.10 du.	—	—	Arad érkezik	10.48 "	8.40 éj.	—	7.20 "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alosil "	4.18 "	2.19 "
Otvénes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd Ujfalu, "	5.11 "	6.49 "	Borossebes-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyest-Berz "	4.59 "	3.06 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
P.-Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
T. patelelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Zimánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Tokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyest-Berza "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Korosab-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Otvénes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alosil "	8.46 "	10.43 "	Borosjenő érkezik	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érkezik	9.03 "	11.00 "	B. p. érkezik	1.20 d. u.	5.50 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat		
Arad indul	5.30 reg.	11.18 d.e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d. u.
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d.u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Cséffa "	10.54 "	5.06 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.53 "	6.02 "
Cséffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.18 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.13 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	5.20 "	Arad érkezik	3.45 "	8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teher-v.sz.sz.	Állomások	Teher.v. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.00 d.u.	6.10 re.	Bécs d.v.t. ind.	9.00 este.	9.15 d.e.	11.00 6.
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest ávt.	2.35 "	6.30 este	8.25 ro
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szőreg "	6.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.53 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.18 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
Makó "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	9.03 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.38 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.44 "	5.51 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	—	6.59 "	6.08 "
Szőreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompa "	—	7.10 "	6.18 "
Szeged érkezik	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	—	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	—	8.00 "	7.00 "
Budapest ávt.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	—	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u. "	7.05 reg.	2.45/6.15 d.u.	6.35 "	Arad érkezik	—	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácsháza "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácsháza "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest máv. indul	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Ottlaka "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Sikló "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.09 "	4.23 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	5.58 e.	6.16 reg.	11.30 d.e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 este
Uj-Arad "	6.09 "	6.48 "	11.54 "	Orczfalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németság "	6.27 "	7.05 "	12.19 d.u.	Vinga "	9.02 "	2.44 "	9.46 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németság "	9.17 "	3.0 "	10.07 "
Orczfalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.33 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érkezik	9.44 "	3.59 "	10.55 "

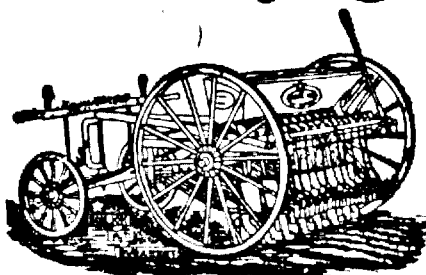
SCHLICK - FELE VASONTÖDE ÉS GÉPGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

254. 2-18.

Gyár és irodák: VI. Kerület, külső váci-ut

Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. | Fiók-raktár: Kerepesi-ut 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek,

számos első díjakkal kitüntetett

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő- és egytetemes aczel-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti

amerikai kéveköti és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

PSERHOFER J.-féle gyógyszerertár

BÉCSBEN, I. ker., Sing erstrasse 15. s. a. „um goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ez előtt általános labdacok neve alatt; ez

utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Lvtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvedenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszserből készlet nem volna található.

Számátalan orvos által ezen labdacok háziszserül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértúlulások, aranyér, béltétlenség a hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vörsszegéységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszaszerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlíünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használja, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1868. október 22-én.

Tekintetes ur!
Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1867. szept. 12-én.

Tekintetes ur!
Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacsaikézseim között kerültök, melyeknek hatását ezennel megírom: Kín gyermekégyben meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes többé végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is fokéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáltak.
Kálfos Teréz.

Bécs-Ujhely, 1867. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt ur!
A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyonóm nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórsgában, már életét is meguntá, melyről egyébként le is mondott midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.
Legfőbb tisztelettel
Weinzerthl Josefa

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1866. márcz. 27

Tekintetes ur!
Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel
Hahn Ignác

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilésia 1868. okt. 8

T. ur!
Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaik köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely ensem 8t éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” ozimzett gyógyszerertárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltettük) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők va-

A fenti különlegességek kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapestben, király-utca 12-ik szám: 126 8-12

Pályázati hirdetés.

A Berza község székhellyel — Berza, Algyest és Vojvogyen kis községekből szervezett berzai körjegyzői állás elhalálozás folytán megüresedvén, annak betöltése tárgyában az 1886. XXII. t. cz. 82. §-a értelmében nyilvános pályázatot nyitok, s a törvény 83. §-a értelmében megejtendő választás határidejét a berzai körjegyzői irodában folyó hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára tűzöm ki.

Felhívom az ezen állásra pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeket hozzám a választást megelőző napig mutassák be.

Borosjenő, 1893. évi ápril hó 5-én.

Monti Alajos,
főszolgabíró.

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas mézszörp

Grimault és társa gyógyszerészekről,

Párisban.

A makacs köhögés, hurut, számarhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdőorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Enyhíti a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. sz.
Török József gyógyszerertárban.10 7-12 Kapható;
Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerertárban Aradon,
Asztalos Sándor utca 1. szám.

4004. k. h. 261 1-3

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 13808. sz. a. kiadott körrendelete alapján ezennel közhírré teszem, hogy maszlagnak csakis a droguisták általi árusítása engedtetik meg s annak eltartása, elárúsítása, valamint kiszolgáltatása körül a mérgekre fennálló szabályok a mérvadók.

Mindazon kereskedők tehát, kik üzletükben jelenleg maszlagot tartanak s annak elárúsításával foglalkoztak, a további árusítástól ezennel eltiltatnak s figyelmeztetnek, hogy ezen tilalom áthágása esetén az 1879. évi XL. t. cz. 108. §-a értelmében fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi márczius 31-én.

Sarlót Domokos,
főkapitány.

269/1893. gazd. sz. 268 1-3

Árlejtési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi iskoláknál szükséges iskolai butorzatnak és taneszközöknek elkészítése és szállítása iránt folyó év április hó 17-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 295 frt 20 kr.

Bánompénzül letendő 30 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek ugyssintén a szükségletéről szerkesztett kimutatás, valamint a szükséges rajzok a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1893. évi ápril hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,

aljegyző.